

Az Atya szerepe üdvösségünk történetében

DOLHAI LAJOS

Született 1952-ben. 1977-ben szentelték pappá. Teológiai doktorátust szerzett Budapesten. Szent-ségtani-liturgikus teológiai tanulmányokat folytatott a Római Szent Anzelm Egyetemen. Jelenleg az Egri Hittudományi Főiskola dogmatika tanára. Legutóbbi írását 1999. 3. számunkban közöltük.

A Nagy Jubileum harmadik előkészületi éve az Atya éve. Ezen túl azonban az egész jubileum is az Atyára irányul, hiszen II. János Pál pápa szándéka szerint „a jubileum, melynek középpontja Krisztus, nagy hálaadás lesz az Atyának”.¹ Ezért ebben az esztendőben átgondoljuk az Atya szerepét üdvösségünk művében, hogy majd méltóképpen tudjunk hálát adni az embert üdvözíteni akaró irgalmas Atyának. A mindennap megünnepeelt Eucharisztia, a legismertebb „hálaadó imádság” is erre figyelmeztet bennünket, hiszen az Eucharisztia megünneplése lényege szerint hálaadás az Atyának a megváltás művéért. Találóan fogalmazza meg ezt az új katekizmus: „Az Eucharisztia hálaadó áldozat az Atyának: áldás, amelyen keresztül az egyház kifejezi elismerését Istennek minden jótéteményeiért, mindazért, amit beteljesített a teremtés, a megváltás és a megszentelés által.”²

Az Atyától az Atyához

¹ *Tertio millennio adveniente* 49.

² *Katolikus Egyház Katekizmus* (röv.: KEK) 1993. 1360.

Az üdvtörténetnek szentháromsági struktúrája van: Az Atya akaratából emberré lesz a Fiú, hogy minket megváltson, majd pedig a megdicsőült Fiú az Atyával együtt küldött Szentlélekben az Istentől eltávolodott világot az Atyához vezeti vissza. Az Atya jóvoltából Jézus Krisztus által a Szentlélekben „szabad utunk” van az Atyához (Ef 2,18). Az Atya újra magához fogad mindenkit, aki a hit és keresztség által Jézus Krisztushoz kapcsolja az életét, és Jézust követve, Jézussal a hitben és a hit szentségeiben egyesülve él.

Jézus tanított meg minket az Atya ismeretére, hiszen „senki sem ismeri az Atyát csak a Fiú, és az, akinek a Fiú őt ki akarja nyilatkoztatni” (Mt 11,27). Tanítása alapján Isten atyasága nemcsak azt jelenti, hogy Isten „atyai módon” szeret minket, hanem Ő öröktől fogva Atya az ő egyszülött Fiával való viszonyában, és az üdvtörténet minden lényeges mozzanatában.

Az Atya úgy jelenik meg számunkra, mint *akitől* minden „jó adomány” származik, és *akihez* minden teremtmény visszatér. A Fiú az, *aki által* a legnagyobbat, a megváltás adományát elnyerjük. A Szentlélek pedig az, *akiben* ma is megtapasztalhatjuk Isten ajándékait. Ezért a latin nyelvű teológiában³ évszázadokon keresztül „az Atyától a Fiú által a Szentlélekben az Atyához” formulával foglalták össze a szentháromsági személyek üdvtörténeti szerepét. Aho-

³ Latinul: A Patre, per Filium eius Iesum Christum, in Spiritu Sancto, ad Patrem

gyan ez a megfogalmazás is kiemeli: az üdvtörténet kiindulópontja és végpontja az Atya. Minden az Atyától ered, és oda tér vissza. A Szentírásból is látjuk, hogy az Atya nem származik senkitől, Ő minden élet és lét ősforrása. A Fiú is az „Atyától származik”, és a keleti teológia megfogalmazása szerint a Szentlélek is az „Atyától származik a Fiú által”. Ő az „Isten, kinek nincs kezdete”.⁴ Ezért neki szoktuk tulajdonítani a kezdeményezést mindenben, főleg a teremtésben és a megváltásban.

⁴Liturgia Horarum,
II. hét, Officium lectionis
hymnusza

Az *Újszövetségben* főként János evangéliuma és a páli levelek emlékeztetnek bennünket erre a törvényszerűségre. János evangéliumának egyik fő témája Jézus küldetéstudata, amelyben az Atya szerepe különösen hangsúlyos. „Én nem magamtól jöttem, az Atya küldött engem” (8,42). Jézus az Atya akaratát akarja teljesíteni (4,34), az Atyát akarja kinyilatkoztatni (7,16-18). Miután küldetését teljesítette, elmegy ahhoz, aki küldte (16,5). Ő maga egész életét e szavakban foglalta össze: „Az Atyától jöttem, és beléptem a világba; most pedig elhagyom a világot, és az Atyához térek vissza.” (17,28). „Az Atyától” — és „az Atyához”: ez a két viszony mint kiindulás és végpont fejezik ki legtökéletesebben Jézus életét és küldetését.

**Az Atya mint kezdő-
és végpont**

Szótériológiai szempontból fogalmazza meg ugyanezt az efezusiakhoz írt levélben található Krisztus-himnusz: „Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban minden menygyei, lelki áldással megáldott minket... szeretetből arra rendelt, hogy — akaratának tetszése szerint — *Jézus Krisztus által* fogadott fiaivá legyünk, s magasztaljuk fölséges kegyelmét, amellyel szeretett fiában fölkarolt minket” (1,3-14).

Nemcsak ez a liturgikus eredetű megfogalmazás, hanem a levél első három fejezete is utal a megváltás Atyától kiinduló és Atyához visszatérő szentháromságos struktúrájára. Emlékezteti a zsidókat és a pogányokat arra, hogy Isten, az Atya jóságából Jézus Krisztus (a Fiú) által mindnyájunknak „szabad útja van egy Lélekben az Atyához” (Ef 2,18).

Nemcsak az üdvtörténetben, hanem személyes üdvtörténetünkben, a kegyelmi életben is megfigyelhető ez a törvényszerűség. Egyrészt az Atya az, aki a Fiún keresztül küldi a Szentlelket a lelkünkbe, hogy ott hitet és szeretetet ébresszen, másrészt Ő a hitek hódolatának végpontja. Egyházunk legújabb katekizmusa is hangsúlyozza, hogy „az Atya a liturgia forrása és végső célja”.⁵ Csak így érthetjük meg a keresztény liturgia kettős dimenzióját, „amely a hit és a szeretet válasza azokra a »lelki áldásokra«, amelyekkel az Atya megajándékozott minket”.⁶ Ha a kinyilatkoztatás célja az, hogy minket bekapcsoljon a Szentháromság életébe, akkor ennek már itt a földön, Istennel való imádságos kapcsolatunkban is meg kell mutatkoznia, mert a keresztény imát is a hit struktúrája határozza meg.⁷ Nem véletlen tehát, hogy az egyház ősi hagyománya szerint liturgikus imádságainkban legtöbbször az Atyához imádkozunk: az Atyához terjesztjük kéréseinket Jézus Krisztus által a Szentlélekkel egy-

⁵KEK 1077-1083.

⁶KEK 1083.

⁷A keresztény elmélkedés néhány szempontja, Római dokumentumok I, Bp., 1991. 8.

ségben. Már a III. Karthágói zsinat előírta, hogy „amikor az oltárnál szolgálunk, mindig az Atyához terjesszük könyörgésünket”.⁸

Az Atya akaratából

⁹Vö.: *Mysterium Salutis*
3/1. (szerk.:
Feiner-Löhner), Benziger
1970. 54-81.

Isten üdvözítő terve és
az emberi bűn

A megtestesülés misztériuma, Jézus megváltói műve megmagyarázhatatlan az Atya személye nélkül. Az Újszövetségi Szentírás különböző összefüggésekben ismételten hangsúlyozza, hogy a „Krisztus-esemény” az Atyaisten műve.⁹ Ez nemcsak azt jelenti, hogy az Atya a küldő, a Fiú pedig az Atya küldötte, hanem azt is, hogy az Atya szempontjából nézve is értelmezhetjük Jézus Krisztus művét.

A Szentírás nemcsak azt hangsúlyozza, hogy Jézusban a próféta ikeretek beteljesedtek, hanem azt is állítja, hogy benne az Atya örök terve vált valóra. Az Atya örök tervében már „a világ teremtése előtt” megvolt az elhatározás, hogy „Krisztusban minden mennyei, lelki áldással megáldjon minket” (Ef 1,3-4), de az Atya üdvözítő terve a történelemben, az „idők teljességében” (Gal 4,4) valósul meg, amikor Krisztusban „az Atya valamennyi ígérete Igenné vált” (2Kor 1,19). Az Isten üdvözítő tervét az emberi bűn és gonoszság sem tudta megghiúsítani. Az embert teremtő és üdvözíteni akaró Isten kiválasztott egy népet, hogy benne és általa fokozatosan valósítsa meg üdvözítő tervét, amelynek csúcspontja: a Megváltó eljövetele és a megváltás műve.

A megtestesülés

A megtestesülés, a Fiú emberré lévése az Atya határozott akarata, amire kezdettől fogva igen-t mond a Fiú: „Íme, itt vagyok, hogy teljesítsem azt, amit kívánsz” (Zsid 10,9). Az Atya akaratából és a Szentlélek közreműködésével lesz a Fiú emberré. A megváltás művében az Atya nemcsak a kezdeményező, a kiindulópont, hanem olyan „Valaki”, aki gondoskodik arról, hogy az ember meg ne hiúsítsa Isten üdvözítő tervét. Mária „nála talált kegyelmet”, vagyis az örök Atya választotta ki és tette alkalmassá őt arra, hogy a Megváltó méltó édesanyja legyen. Ő küldi Gábor angyalt Názáretbe egy szűzhöz, hogy kezdetét vegye a megváltás műve. Az angyali üdvözlétből (Lk 1,26-36) az is kiolvasható, hogy a nagy eseménynél a „főszereplő” nem Mária, nem is az angyal, hanem a Magasságbeli, az Atya. Jézus nem természetes módon születik, hanem az Atyaisten teremtő ereje működik a fogantatásban (vö. „A Magasságbeli ereje megárnnyékoz téged”). A „fogantaték Szentlélektől” igazság is arra utal, hogy Jézus léte egészen sajátos módon, az Atya elgondolása szerint kezdődik.

Jézus fogantatása

Jézus fogantatása nem úgy történt, ahogy egy emberi egzisztencia kezdődik. Ez az „egzisztencia” magának az Istennek szabadságában kezdődött, amelyben az Atya és Fiú egyek a szeretet kötelékében a Szentlélek által. Ha tehát beletekintünk Jézus életének kezdetébe, ezzel az istenség legmélyebb mélyébe látunk bele, amelyben az Atya és Fiú egyek. Az irgalmas Atya itt „a főszereplő”. Az ember közreműködése csak annyi, amit Mária mond: „Íme, az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te akaratod szerint.”

Az emberré lett Fiú váltott meg bennünket, de az Atya a megváltás kezdeményezője: a Fiú az Atya akaratából lesz emberré. Az „új teremtés” műve is az Atyától indul ki. Isten még egyszer mint Teremtő cselekszik, de most nem a semmiből teremt, hanem maga jelenik meg, s a teremtésen belül, a történelemben, mégpedig Izrael történelmében teremt új kezdetet. Isten maga siet a teremtmény segítségére, mert a gondviselés azt jelenti, hogy Isten nemcsak megteremtette, hanem célhoz is akarja vezetni a világot. Isten emberré lesz: így kezdődik a megváltás műve, s mindez az Atya akaratából. Főként a protestáns teológia hangsúlyozza ezt a gondolatot. Az üdvösség egyedül Isten műve. Az emberi elemnek, még Jézus emberségének sincs lényeges szerepe a megváltás művében. Ezért sem Máriának, sem az egyháznak nem lehet aktív szerepe a megváltás és a megszentelődés művében.¹⁰

¹⁰Vö.: Kereszty Rókus: *Krisztus*, TKK Róma 1977. 165.

A mindenható Atya

¹¹Barsi Balázs: *Hitünk foglalatja*, Budapest, 1998. 21.

Isten mindenhatósága

Az Újszövetség fényében módosítanunk kell az Isten mindenhatóságáról alkotott elképzelésünket.¹¹ Isten mindenhatóságát már az Ószövetség is megtapasztalta, de hogy ez a mindenható, teremtő Isten ugyanakkor Atya is, erre a Megváltó Jézus tanított meg minket.

Ha az isteni mindenhatóságra gondolunk, akkor leginkább Gábor angyal Máriának mondott szavai jutnak eszünkbe: „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). Isten mindent megtehet, amit akar, hiszen ő a lét teljessége: a végtelen hatalom. A hagyományos hitoktatás alapján legfeljebb még az jut eszünkbe, hogy Isten sem teheti meg azt, ami ellentmond a józan értelemnek: nem tud például kör alakú négyszöget teremteni, nem követhet el bűnt stb. Talán még azt a középkori eredetű¹² teológiai igazságot is megértjük, hogy „Isten abszolút hatalma” (potentia Dei absoluta): „rendezett hatalom” (potentia ordinata). Ez azt jelenti, hogy Isten tiszteletben tartja az általa teremtett világ rendjét, önállóságát. Nem tesz lépten-nyomon csodát, hogy megmutassa hatalmát, hanem „önként” és „bölcsen” alkalmazkodik a teremtett világ törvényszerűségeihez. Ennek ellenére is a világ szabad és szuverén ura marad.

¹²Hugues de Saint-Cher (1230) írásában találkozunk először ezzel a megkülönböztetéssel, majd Duns Scotus alapján (1266-1308) általánosan elfogadott tétel lesz

Az isteni „gyengeség”

Egészen új formában mutatkozik be az isteni mindenhatóság az Újszövetségben. Amikor Isten Jézus Krisztusban belép az emberi történelembe, olyan „gyengének” mutatkozik, hogy még tanítványai is megbotránkoznak benne (Mt 26,31). Nehezen értik meg, hogy az Újszövetségben Isten mint Atya akarta kinyilvánítani mindenhatóságát. Newman bíboros szerint Isten vállalta a „megköötözött mindenhatóság” állapotát a jászolban és a kereszten, csakhogy kinyilvánítsa atyai szeretetét és jóságát. A teremtő és mindenható Isten vállalta a kiszolgáltatottság tehetetlenségét, talán azért is, hogy végre meg tudjuk alkotni Isten mindenhatóságának keresztény fogalmát, ami szerint Isten mindenhatóságát a szentháromságos perspektívában kell szemlélni.¹³

¹³Batut, J.: *Mindenható Atyaisten*, in: *Communio*, 1999/1. 18.

Jézus példabeszédei szerint Ő annyira Atya, hogy útjára engedi még a tékozló fiút is, mert mint irgalmas Atya bízik abban, hogy

az ember előbb-utóbb visszatér az atyai házba (Lk 15). Felkelti a napját a jókra és gonoszokra, esőt ad az igazaknak a bűnösöknek egyaránt (Mt 5,45), nem engedi, hogy kitepjék a búzatabláról a konkolyt (Mt 13,29), mert ő valóban Atya. Nem a mindenhatóságával, hanem a jóságával és szeretetével akarja megmenteni az embert. Találón fogalmazza meg a mindenhatóság újszövetségi fogalmát az évközi idő 26. vasárnapjának könyörgése: „Istenünk, te leginkább azzal mutatod meg mindenhatóságodat, hogy könyörületes és irgalmas vagy hozzánk.”

¹⁴Vö.: Ratzinger, J.: *A keresztény hit*, Bécs 1976. 84. Eppen ez a keresztény istenkép lényege: Istenben az abszolút hatalom és az abszolút szeretet elválaszthatatlanul egybekapcsolódik.¹⁴ A mindenható Isten abszolút szeretettel gyakorolja hatalmát, mert üdvözíteni akar minket. Joggal kapcsolta tehát egybe a *Credo* a „mindenhatóság” és az Atya fogalmát.

Az Atya megdicsőíti a Fiút

Jézus földi élete végén főpapi imájában így imádkozik: „Atyám eljött az óra. Dicsőítsd meg Fiadat, ... most dicsőíts meg engem te, Atyám, magadnál, azzal a dicsőséggel, amelyben részem volt nálad, mielőtt a világ lett” (Jn 17,1; 17,5).

Jézus feltámadása és mennybemenetele azt is jelenti, hogy az Atya meghallgatta a Fiú kérését. A Fiú megdicsőítette az Atyát azzal, hogy kinyilatkoztatta őt, vagyis kinyilvánította az Atya ismeretét és szeretetét a világban. Hűségesen teljesítette azt a küldetést, amelyet az Atya rábízott. Az Atya pedig megdicsőítette a Fiút. A Fiú megdicsőülése többek között azt jelenti, hogy az Atya Jézus feltámasztásával és mennybemenetelével igazolta őt az emberek előtt. Erről beszél Péter apostol is a pünkösdi beszédében: „A Názáreti Jézust Isten igazolta előttetek azokkal a hatalmas csodákkal és jelekkel, amelyeket — mint ti is tudjátok — ő általa művelt köztetek. Isten Úrrá és Messiássá tette azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek” (ApCsel 2,22; 36). Emelkedett hangnemben fogalmazza meg ezt az igazságot a Filippi-levél Krisztus-himnusza: „megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten felmagasztalta és minden más fölülmúló nevet adott neki...” (Fil 2,9-11).

Jézus megdicsült embersége

Az Újszövetség más helyei is arról beszélnek, hogy az Atya minden hatalmasság fölé helyezte őt: a „halál elszenvedéséért a dicsőség és nagyság koronáját kapta” (Zsid 2,9; vö. még Ef, 1,19-22, Róm 10,12; 1Kor 15,23; 1Pét 3,22). Nyilvánvaló, hogy Jézus „jutalma”, az ő megdicsőítése nem hétköznapi értelemben értendő. A teológia nyelvén megfogalmazva azt jelenti, hogy az Atya a „mindhalálig” engedelmes Fiút emberi természete szerint is magához emeli, és beöltözteti a Fiúnak kijáró dicsőségbe. Személy szerint mint az örök Fiú, a világ teremtése előtt már birtokolta ezt a dicsőséget, de a megtestesülésben kiüresítette önmagát, és a szolga alakját vette fel (vö. a Filippi-levél idézett soraival); most embersége is ré-

szesedik az isteni létben. Jézus megdicsőült emberségében immáron ott ül az Atya jobbán. Ő a felmagasztalt Úr és Üdvözítő.

A szinoptikusok is említik, hogy már Jézus földi életében, például a színeváltozáskor is megnyilvánult dicsősége (Lk 9,32), de ők inkább azt hangsúlyozzák, hogy Jézusnak, az Isten Fiának felmagasztalása: az ő halála (Mt 15,3), feltámadása és mennybemenetele (ApCsel 2,30; 5,31) által ment végbe. Elsősorban János evangélista az, aki ismételten beszél a Fiú megdicsőüléséről. Pál apostol szerint a földi Jézus, mint a „szolgai formában” megjelenő preegzisztens (földi létét megelőzően is létező) személy nélkülöz minden isteni dicsőséget (vö. Fil 2,6kk; 2Kor 8,9; Róm 8,3) János szerint viszont a testté lett Logosz a földi működésével nyilatkoztatja ki a dicsőséget, bár természetesen paradox módon és csak a hívő emberek szeméinek láthatóan (Jn 1,14; 2,11).

A megdicsőülés folyamata

Jézus kérése (hogy dicsőítse meg őt az Atya) kissé furcsának tűnik, hiszen János evangélista már az evangélium elején hangsúlyozza, hogy a megtestesült Fiú kinyilatkoztatja az Atya dicsőségét: „Láttuk dicsőségét, az Atya egyszerűltjének dicsőségét” (1,14). János evangéliumából azt is megtudjuk, hogy már Kánában is kinyilvánult az isteni dicsőség (2,11), és Jézus más csodatetteinél is a dicsőség szemtanúi lehetünk (11,40; 17,4). Ez a végső megdicsőítés azonban más, mint a korábbiak, mert a nyilvános működés idején a dicsőség (doxa) csak a jelek (csodák) által nyilvánult meg, Jézus élete végén viszont átléphetünk a jelek világából a valóságba, mivel „eljött az óra”, s megdicsőül az Emberfia.

A megdicsőülés folyamata már Jézus nyilvános működése idején megkezdődött („Eljött az óra, most dicsőül meg az Emberfia” 13,31), de ez a földön még nem teljes. Az „óra” Jézus számára nem konkrét időpontot jelent, hanem inkább azt a helyzetet, ami elkezdődött szenvedésekor, és befejeződik mennybemenetelekor. Jézus szeme előtt a szenvedés és halál mint befejezett tény jelenik meg, s ezt ő úgy fogadja, mint visszatérést az Atya dicsőségébe. Az ő teljessé vált dicsősége és hatalma majd második eljövetelekor nyilvánul meg, amit „dicsőséges eljövételnek” is szoktunk nevezni. Akkor majd mindenki kénytelen lesz elismerni az ő hatalmát és uralmát.

Az Atya jelenléte a liturgiában

Az egyház a liturgiában éli és vallja meg hitét, amelynek alapja az Atya dicsősége, a Fiú megtestesülése és a Szentlélek ajándékai; de nem elégedhetünk meg csupán annak kijelentésével, hogy a liturgia a Szentháromság műve (vö. KEK 1077), hanem arra is rámutathatunk, hogy valóban az Atyaisten a liturgia végső forrása és célja. Sőt azt is könnyen belátjuk, hogy az újszövetségi liturgia lényege szerint az Atyára irányul, hiszen az Eucharisztia megünneplésekor a Fiú áldozatával fordulunk az Atyához, akit ez az áldozat megdicsőít a Fiúval együtt a Szentlélek közösségében.

A liturgia mint az Atya dicsőítése

A liturgia célja nemcsak az ember megszentelődése, hanem Isten dicsőítése is. Ismételten hangsúlyozza ezt a *Mediator Dei* (1947) definíciója: „A szent liturgia tehát nem más, mint nyilvános istentisztelet”, amelyet a hívek közössége Krisztus által bemutat a mennyei Atyának” (20.). Ezt a meghatározást továbbgondolva a II. Vatikáni zsinat liturgikus konstitúciója így magyarázza a liturgia lényegét: „Ebben a nagy műben, amely Istent tökéletesen megdicsőíti, az embert pedig megszenteli, Krisztus mindenkor maga mellé emeli, társává teszi az egyházat, szeretett jegyesét; az *Egyház pedig segítségül hívja Urát és általa hódol az örök Atyának*” (7.).

Az új katekizmus szerint a liturgia — két szempont miatt is — szükségképpen az Atyára irányul: „Egyrészt az egyház egyesülve az ő Urával a Szentlélek hatására (Lk 1,21) áldja az Atyát kimondhatatlan Ajándékáért” (2Kor 9,15) az imádás, a dicséret és a hálaadás által. Másrészt mindaddig, amíg Isten terve be nem teljesedik, az egyház nem szűnik meg felajánlani az Atyának „saját adományainak felajánlását” (KEK 1083).

A prefációk szerkezete

A szentmise liturgiájában főként a prefációk és a kánonok erre emlékeztetnek minket. A prefációk az ószövetségi „berakah” imádság mintájára három részből állnak. Az első rész felszólít a hálaadásra (vö. „hogymindig és mindenütt hálát adjunk neked mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten, Krisztus, a mi Urunk által.”), a második rész összefoglalja hálaadásunk aktuális motívumait. Végül az átvezető jellegű befejezés az Isten dicsőítő „Szent vagy” énekléséhez vezet bennünket. A prefációk az egész nép nevében áldják és dicsőítik az Atyát az üdvösségnek Jézus Krisztusban kapott művéért, kiemelve abból egy-egy sajátos szempontot, az egyes ünnepek vagy a liturgikus idő szerint.

A II. kánon szerint hálát adunk az Atyának, mert „színe előtt állhatunk és szolgálhatunk.” A III. kánonban hálás szívvel felajánljuk „az élő és szent áldozatot”, amely által az Atya kiengesztelődött velünk. A IV. kánon fejti ki legrészletesebben hálaadásunk motívumait: „Magasztalunk téged, Szentséges Atyánk, mert... minden művedet bölcsességgel és szeretettel alkottad újra meg újra szövetséget is ajánlottál az embereknek,... amikor érkezett az idők teljessége, Üdvözítőt küldtél nekünk: Egyszülött Fiadat.” Méltó és igazságos, hogy mint Isten gyermekei ezért dicsőítsük és magasztaljuk Istent, a mi mennyei Atyánkat.

A liturgiában Krisztus mint az Újszövetség főpapja folytatja az ő megváltó és megszentelő tevékenységét. A megdicsőült Krisztus közbenjár értünk az Atyánál, hiszen ő a mi „szószólónk” (Jn 2,1-2) és ő a mi megszentelődésünk. De nemcsak az ember megszentelése a liturgia célja, hanem Isten dicsőítése is, vagyis az, hogy Krisztushoz, az egyház Fejéhez csatlakozva, mint a „Titokzatos test” tagjai a tökéletes hódolatot és istendicséretet megadjuk az örök Atyának.¹⁵ Krisztus vállalta a főpap szerepét, és mint a „titokzatos test” feje, maga gyűjti össze dicsőítésünket, hálánkat, engesztelésünket és kérésünket, s közvetíti az Atya felé.

¹⁵Vö.: Verheul, A.: *Einführung in die Liturgie*, Herder 1964. 60.